

at komme den Vej, i alt Fald ikke i tilstrækkelig Grad — der er jo ganske vist gjort Forsøg derpaa, men ikke tilstrækkelig omfattende. Jeg skulde for mit Vedkommende være tilfreds med, at der dog stete et Skridt fremad, og at Regeringen vilde søge andre Regeringers Medvirken til at faa Lovforanstaltninger gennemførte i den Retning, som her er foreslaaet, paa de Punkter, hvor vort Lands Konkurrenceevne muligvis maatte være truet. Jeg tror nok, at der paa forskellige Punkter kunde være Grund dertil, og jeg skulde være tilfreds, naar Regeringen vilde sætte sig i Bevægelse i den Retning, samtidig med at vi paa andre Omraader, hvor Konkurrencepørgsmaalet ikke spiller nogen Rolle, kunde faa Lovforanstaltninger vedtagne. — Med Hensyn til det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (P. Pedersen), der erklaerede at ville stemme mod Overgangen til 2den Behandling, maa jeg bemærke, at jeg ikke tror, at det er nogen heldig Vej at gaa med Hensyn til et saadant Spørgsmaal. Jeg tror, at det rigtigste, man kan gøre, vilde være at udderjøre Sagen, at drøfte den i Udvalg for at komme til Klarhed over, om der ikke alligevel trods den Modstand, der rejstes mod Forslaget, skulde være Mulighed for, at man paa en Del Punkter i alt Fald vilde gaa ind paa det Forslag, som her foreligger. Jeg tror navnlig heller ikke, det ngtter at nægte at ville behandle det, thi dette Spørgsmaal vil bestandig rejse sig ude i Befolkningen, fordi Befolkningen lider. Man kan have forskellige Meninger om, i hvor høj Grad den lider, og jeg skal bemærke, at den Del af Befolkningen, der lider inderst den nuværende Tilstand, naturligvis er tilbøjelig til at udtale sig saa skarpt som muligt om dens egne Lidelser. Men det er faktisk, at saadanne Lidelser finde Sted, og dette Spørgsmaal vil bestandig blive rejst, saa jeg tror, at man gør bedst i tidlig at tage det under Overvejelse og saa se, hvor langt det er muligt at komme under de nuværende Forhold. — Til det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (S. Pedersen) skal jeg bemærke, at det Citat, jeg oplæste, ikke var af den Mand, som med sine to Spøniker havde drevet Gaarden, men det var af en anden Mand, som kendte dette Eksempel i Landbruget, som havde nedskrevet det, derfor passede de Bemærkninger, det ærede Medlem fremkom med, ikke. En Mand, der selvstændig har undersøgt Sagen, er kommen til det Resultat, som jeg tillod mig at anføre. Naar der blev bemærket, at Arbejdsløsheden skulde have sin Grund i, at Arbejdskræften er fejlagtig fordelt, og at navnlig Arbejderne søge hen til de Steder, hvor de faa Ar-

bejde, som de synes bedre om end det, de have, hvor de tage fra, tror jeg, at dette Forslag saa langt fra vilde forværre Forholdene, at det tværtimod vil forbedre dem, det vil jo blive Tilfældet, at paa de Steder, hvor der nu er overskudt med Arbejds-kraft, vil Lovforslaget bevirke, at en større Del af Arbejdskræften kommer i Beskæftigelse og altsaa vil Arbejdsløsheden der formindskes. Dernæst med Hensyn til Landbruget og andre Grene af Arbejdsøkonomien, som ikke ere indbefattede under Lovforslaget for Djeblisset, vil man have en Spøre til at komme ind paa intrest muligt at faa en hensigtsmæssigere Fordeling af Arbejdskræften end den, man for Djeblisset har, og jeg tror, at alene det, det ærede Medlem paapegede, at der er en uheldig Fordeling af Arbejdskræften, er en Spøre til, at man kommer ind paa en Vej, der kan føre til en bedre Fordeling af Arbejdskræften. — Kun endnu en Bemærkning vil jeg tillade mig at gøre med Hensyn til den Benyttelse af Jorden, det ærede Medlem, jeg omtalte i mit første Foredrag, havde gjort sig til Talsmand for. Det ærede første Medlem for 6te Kreds mente, at deri var allerede et Bevis for, at Lovforslaget ikke vilde være heldigt, men jeg vil tillade mig at bemærke, hvad jeg ogsaa bemærkede før, at naar man ser Udviklingen gaa i den Retning, at jo mere produktiv Kraft, Samfundet kommer til at eje, desto tyndere Befolkning er det i Stand til at føde, tror jeg, man maa sige, at Samfundet er inde paa et Skråplan, som man ikke ved, hvor fører hen. Jeg tror, at det er en Skævhed ved det nuværende Samfund, at medens den produktive Kraft tiltager baade i Industrien og Landbruget, kan samtidig kun en mindre Befolkning fødes derved, og saa tror jeg, man maa tage det af mig nævnte Eksempel paa den Maade, at man maa sige: her maa gøres noget for at forandre dette Forhold, thi naar Landets produktive Kraft tiltager, burde Følgen være, at en større Befolkning kunde leve og leve godt her i Landet. Men naar vi se, at Udviklingen gaar i modsat Retning, saa siger jeg, at det er en Spøre til at tage et Lovforslag af denne Art op for at se, hvad der mulig kan gøres under de nuværende Forhold. Dermed skal jeg atter anbefale at drøfte dette Forslag nærmere, og navnlig vil jeg meget indstændig anmode Tinget om ikke at afvise det paa den Maade, som den ærede 1ste Landstingsmand for 2den Kreds (P. Pedersen) har foreslaaet; jeg tror, det er en meget uheldig Maade at behandle dette Spørgsmaal paa. Altsaa, jeg ser heri et Livsspørgsmaal fo-